

[Thestrup.]

De bevillingsandragender, debatten drejer sig om, er jo finansudvalgets aktstykke nr. 59 om tilslutning til iværksættelse af opførelsen af en ny institutbygning for matematik, fysik og kemi til en samlet udgift af 33,6 mill. kr., således at 1 mill. kr. stilles til rådighed på forventet tillægsbevilling for indeværende finansår, og aktstykke nr. 74 om tilslutning til som første led i planerne om opførelse af et nyt zoologisk centralinstitut og museum på Nørre Fællede at iværksætte opførelsen af et nyt laboratorium med studiesamling til 2,7 mill. kr., således at 50 000 kr. stilles til rådighed på forventet tillægsbevilling for indeværende finansår.

Mit parti stiller sig velvilligt over for de sager, der omhandles i de to aktstykker, og vi ser med velvilje på lovforslag med de formål, som aktstykkerne går ind for. Derimod mener vi ikke, at det er rigtigt at gennemføre disse sager på forventet tillægsbevilling.

Denne praksis med at afholde udgifter på forventet tillægsbevilling i henhold til finansudvalgets tiltræden er jo en gammel praksis her i landet, og det kan vist ikke nægtes, at fremgangsmåden har taget et videre og videre omfang. Når udvidelsen af denne praksis finder sted som følge af, at en minister for finansudvalget forelægger spørgsmål, som han i og for sig i henhold til sin administrative myndighed selv kunne afgøre, er der ingen forfatningsmæssige betænkeligheder derved. Det er i så fald heller ikke noget indgreb i folketingets beføjelse.

Anderledes er det derimod, hvis der for finansudvalget forelægges forslag, der burde have været fremmet som lovforslag; i så fald foreligger der en tilsidesættelse af tingets beføjelse. Forholdet er nemlig det, at behandlingen af en sag i finansudvalget — og det gælder, selv om sagen af finansudvalgsmedlemmerne forelægges for deres respektive partier — ikke kan erstatte behandlingen i tinget. Behandlingen i tinget er som følge af de regler, der er foreskrevet for lovforslags behandling, langt mere grundig, end behandlingen i finansudvalget kan være. Behandlingen i tinget er offentlig, mens den i finansudvalget ikke er det, og ikke alle partier er repræsenteret i finans-

udvalget, hvorved de partier, der ikke er repræsenteret i finansudvalget, ingen lejlighed får til at være med ved behandlingen af den pågældende sag.

Der er imidlertid den vanskelighed, at der ikke i vor forfatning eller i vor parlamentariske praksis er sikre grænser for, hvilke emner der skal behandles som lovforslag, og hvilke der ikke skal behandles som lovforslag. Det kan næppe heller nægtes, at vi i de senere år er gået ret vidt i retning af at tillade, at sager, der vel egentlig burde have været behandlet i lovsform, afgøres formløst i finansudvalget med henblik på forventet tillægsbevilling. Det forekommer mig, at det ville have været rigtigt her at foretage visse begrænsninger.

Det er da heller ikke første gang, vi her i tinget er inde på, at der må foretages begrænsninger på dette område. I folketingssamlingen 1952-53 nedsattes der et udvalg, som skulle finde frem til en bedre arbejdsform for finansudvalget og en bedre arbejdsform vedrørende tillægsbevillingslovforslags behandling. Dette udvalg var inde på spørgsmål, der har en nær forbindelse med spørgsmålet om en afgrænsning af, hvad der bør kunne gennemføres på forventet tillægsbevilling med finansudvalgets tiltræden; udvalget fremskaffede et omfattende materiale og afgav en betænkning, der findes i Folketingstidende 1954-55, tillæg B., sp. 686 og følgende. Men betænkningen går ikke direkte ind på spørgsmålet om, i hvilke tilfælde egentlig almindelig lov er nødvendig, inden udgiften afholdes, og i hvilke tilfælde udgiften vil kunne afholdes med finansudvalgets tiltræden på forventet tillægsbevilling. Jeg synes i og for sig, at det kunne være rimeligt, om vi søgte at indføre, om ikke helt faste regler, så dog en vis rettesnor for praksis på dette område.

Den højtærede minister anførte, at i hvert fald den ene af de sager, der her er tale om, har beroet længe i finansudvalget. Jeg er ikke i stand til nu at erindre, hvornår sagen blev forelagt for finansudvalget, eller hvor længe sagen har beroet dér, men det er for mig heller ikke det afgørende spørgsmål. Det drejer sig, i alt fald efter min opfattelse, først og fremmest om et spørgsmål af forfatningsmæssig karakter. Jeg kan derfor ikke se andet, end at disse sager i